

ZBIERKA ZÁKONOV SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Ročník 1962

Vyhlásené: 30.03.1962 Časová verzia predpisu účinná od: 01.01.1964 do: 31.03.1964

Obsah tohto dokumentu má informatívny charakter.

33

VYHLÁŠKA

Štátneho úradu sociálneho zabezpečenia

z 30. marca 1962,

ktorou sa vykonáva zákon o sociálnom zabezpečení družstevných roľníkov

Štátny úrad sociálneho zabezpečenia ustanovuje v dohode so zúčastnenými ústrednými úradmi a orgánmi podľa § 88 a 94 zákona č. 32/1962 Zb. o sociálnom zabezpečení družstevných roľníkov (ďalej len „zákon“):

Prvý oddiel

Spoločné ustanovenia pre nemocenské, podporu pri ošetrovaní člena rodiny a peňažnú pomoc v materstve

§ 1

Príjem z pracovnej činnosti (K § 10 zákona)

(1) Za príjem z pracovnej činnosti sa pre výpočet priemernej dennej pracovnej odmeny považujú:

- a) základné odmeny,
- b) prémie,
- c) vyrovnávacie príspevky poskytované družstevníkom z prostriedkov družstva alebo zo štátnych prostriedkov,*)
- d) hodnota naturálnych požitkov, poskytovaných družstevníkovi činnému v družstve, ktoré dosiaľ nezaviedlo peňažné odmeňovanie.

(2) Základnými odmenami a prémiami sa rozumejú tieto príjmy po zrážke príspevku družstevníka na čiastočnú úhradu nákladov sociálneho zabezpečenia (§ 74 zákona).

(3) Naturálne požitky sa oceňujú sumou 1 500 Kčs za každý kalendárny rok, sumou 125 Kčs za každý kalendárny mesiac a sumou 4 Kčs za každý kalendárny deň.

Priemerná denná pracovná odmena (K § 10 zákona)

§ 2

(1) Priemerná denná pracovná odmena sa vypočíta z úhrnu príjmov uvedených v § 1 (ďalej len „započítateľné príjmy“) zúčtovaných v družstve za posledných 12 kalendárnych mesiacov, ktoré bezprostredne predchádzali dňu, keď vznikla práceneschopnosť, alebo keď družstevník prestal v družstve pracovať z dôvodu ošetrovania člena rodiny, alebo keď družstevníčka prestala v družstve pracovať pre tehotnosť alebo materstvo (ďalej len „rozhodné obdobie“); ak sa v rozhodnom období

zúčtovali doplatky, prípadne prémie za posledný aj za predchádzajúci kalendárny rok, prizerá sa len na doplatky a prémie za posledný kalendárny rok.

(2) Pri výpočte priemernej dennej pracovnej odmeny družstevníka, ktorý v rozhodnom období ukončil učebný pomer k družstvu, prizerá sa len na započítateľné príjmy za dobu po skončení učebného pomeru, ktoré sa mu zúčtovali ako družstevníkovi za prácu vykonanú v tejto dobe.

(3) Ak družstevník nemal za časť rozhodného obdobia započítateľné príjmy, pretože vykonával službu v ozbrojených silách alebo mal neplatenú dovolenku, alebo družstevníčka mala materskú dovolenku, určí sa priemerná denná pracovná odmena len za tú časť rozhodného obdobia, po ktorú pracovali v družstve.

(4) Ak družstevník prestúpil v rozhodnom období z družstva do družstva alebo znovu vstúpil do družstva, určí sa priemerná denná pracovná odmena len za časť rozhodného obdobia po prestupe, prípadne po vstupe do družstva.

(5) Ak družstevník pracoval v družstve po kratší čas než po celý kalendárny mesiac z niektorého z dôvodov uvedených v odsekoch 2 až 4 alebo ak nezačal dosiaľ vôbec v družstve pracovať, určí sa priemerná denná pracovná odmena z odmien, ktoré dosahovali v družstve ostatní družstevníci v priemere za posledných 12 kalendárnych mesiacov za tú istú prácu alebo za prácu toho istého druhu.

§ 3

(1) Priemerná denná pracovná odmena sa určí tak, že sa úhrn započítateľných príjmov za rozhodné obdobie, prípadne jeho časť (§ 2), po zaokrúhlení na celé koruny nahor, delí počtom pracovných dní pripadajúcich na toto obdobie; pritom sa však od tohto počtu pracovných dní odpočítajú pracovné dni, za ktoré družstevníkovi náležalo nemocenské, podpora pri ošetrovaní člena rodiny alebo peňažná pomoc v materstve, ako aj pracovné dni zameškané pre ospravedlnenú prekážku v práci, a pripočítajú sa k nemu pracovné dni, ktoré družstevník neospravedlnene zameškal v čase medzi koncom rozhodného obdobia a dňom vzniku nároku na dávku.

(2) Pre výpočet priemernej dennej pracovnej odmeny sa považujú za pracovné dni všetky dni, ktoré sú pracovnými dňami podľa všeobecne platných predpisov; pracovným dňom sa kladú na roveň dni pracovného pokoja, za ktoré sa poskytuje pracovníkom v pracovnom pomere náhrada mzdy.

(3) Priemerná denná pracovná odmena vypočítaná podľa predchádzajúcich ustanovení sa zaokrúhľuje na celé koruny, a to pri halierovej sume až do 50 halierov smerom nadol a pri vyššej halierovej sume smerom nahor.

Doba neprerušenej činnosti v tom istom družstve (K § 11 zákona)

§ 4

(1) Do doby neprerušenej činnosti v tom istom družstve sa družstevníkovi započítava

- a) doba činnosti v akomkoľvek jednotnom roľníckom družstve, ak bol družstevník z tejto činnosti zabezpečený (poistený) v chorobe,
- b) doba činnosti v pracovnom pomere alebo v členskom pomere k výrobnému družstvu, alebo doba služby v ozbrojených silách zakladajúca sociálne zaopatrenie príslušníkov ozbrojených síl,
- c) doba základnej alebo obdobnej služby v ozbrojených silách a doba služby v spojeneckých armádach,

- d) doba sústavnej prípravy na budúce povolanie predpísaným výcvikom,
- e) doba štúdia na stredných všeobecno-vzdelávacích školách, na odborných alebo pedagogických školách, pokiaľ zakladala nemocenské poistenie s nárokom na dávky nahradzujúce odpadnutú mzdu,*)
- f) doba štúdia na vysokých školách,
- g) doba vedeckej alebo umeleckej aspirantúry,
- h) doba odborného alebo politického školenia,
- ch) doba činnosti, ktorá zakladá podľa osobitných predpisov nemocenské poistenie s nárokom na dávky nahradzujúce odpadnutú mzdu, pokiaľ sa v týchto osobitných predpisoch neustanovuje inak,**)
- i) doby odbojovej činnosti a väznenia z politických alebo rasových dôvodov v čase neslobody.

(2) Doby uvedené v odseku 1 písm. a) až ch) sa započítavajú do doby neprerušenej činnosti v tom istom družstve, len ak družstevník po ich skončení nastúpil najneskôr do 6 týždňov na výkon pracovnej činnosti v družstve.

(3) Družstevníkovi, ktorý k 31. marcu 1962 vykonával činnosť v družstve a bol z tejto činnosti zabezpečený (poistený) v chorobe, započítajú sa do doby neprerušenej činnosti v tom istom družstve doby uvedené v odseku 1 písm. a) až ch) bez ohľadu na lehotu určenú v odseku 2.

(4) Ak bolo družstvo uznané za družstvo s vyššou úrovňou hospodárenia, započítava sa družstevníkom tohto družstva do neprerušenej činnosti v tom istom družstve aj doba činnosti v družstve pred týmto uznaním, pokiaľ boli z tejto činnosti zabezpečení (poistení) v chorobe.

§ 5

(1) Požívateľovi čiastočného invalidného dôchodku alebo čiastočného invalidného dôchodku pri pracovnom úraze priznaných podľa predpisov o dôchodkovom zabezpečení zamestnancov, započíta sa do neprerušenej činnosti v tom istom družstve doba poslednej činnosti v pracovnom pomere pred priznaním dôchodku, ako aj doba, počas ktorej po priznaní dôchodku sa preškoľoval na iné povolanie, alebo počas ktorej sa u neho robila rehabilitácia, ak začal v družstve pracovať najneskôr do 6 týždňov po priznaní dôchodku, prípadne po skončení preškoľovania alebo rehabilitácie.

(2) Požívateľovi invalidného dôchodku alebo invalidného dôchodku pri pracovnom úraze priznaných podľa predpisov o dôchodkovom zabezpečení zamestnancov, ktorý po priznaní dôchodku po prvý raz začal pracovať v družstve, započíta sa do neprerušenej činnosti v tom istom družstve doba posledného pracovného pomeru pred priznaním dôchodku.

(3) Požívateľovi invalidného dôchodku priznaného podľa predpisov o dôchodkovom zabezpečení (poistení) družstevníkov, ktorý po priznaní tohto dôchodku po prvý raz začal pracovať v družstve, započíta sa do doby neprerušenej činnosti v tom istom družstve doba, po ktorú pracoval v družstve a bol zabezpečený (poistený) v chorobe, ako aj doba posledného pracovného pomeru pred priznaním dôchodku.

(4) Ustanovenia odsekov 2 a 3 platia obdobne pre družstevníka, ktorému sa odňal invalidný dôchodok, prípadne invalidný dôchodok pri pracovnom úraze, ak vstúpil do družstva najneskôr do 6 týždňov po odňatí dôchodku.

(5) Inak platia pri počítaní doby neprerušenej činnosti v tom istom družstve u pracujúcich dôchodcov všeobecné ustanovenia platné pre ostatných družstevníkov.

(6) Doba poberania dôchodku, po ktorú dôchodca nepracoval v družstve, sa nezapočítava do doby neprerušenej činnosti v tom istom družstve.

§ 6

Družstevníčke, ktorá prestala v družstve pracovať v čase tehotnosti alebo preto, aby sa starala o svoje dieťa, započíta sa doba jej činnosti v družstve do neprerušenej činnosti v tom istom družstve, ak začne pracovať v družstve do 6 týždňov po tom, keď odpadla potreba starostlivosti o dieťa, najneskôr však do 6 týždňov po tom, keď dieťa dovŕšilo 8 rokov; to platí obdobne aj o započítaní doby činnosti v pracovnom pomere družstevníčke, ktorá z niektorej z uvedených príčin skončila pracovný pomer.

§ 7

Lehota 6 týždňov určená v § 4 až 6 pre vstup do družstva sa považuje za dodržanú, ak okresný národný výbor potvrdí, že pracovník sa uchádzal o vstup do družstva a nemohol do neho v tejto lehote vstúpiť bez svojho zavinenia; to platí, aj keď sa pracovník, ktorý sa stal družstevníkom, uchádzal v tejto lehote o umiestnenie do pracovného pomeru.

§ 8

(1) Ak sa družstevníkovi do doby neprerušenej činnosti v tom istom družstve započítala doba činnosti v družstve, v ktorom bol naposledy činný, alebo doba pracovného pomeru, započítavajú sa tým aj predchádzajúce doby, ktoré sa mu ako družstevníkovi alebo pracovníkovi v pracovnom pomere započítali.

(2) Ak sa započítateľné doby navzájom kryjú, započítajú sa len raz.

(3) Doba predchádzajúcej činnosti v družstve, ktorá nezakladala sociálne zabezpečenie (§ 5 ods. 3 zákona), a doba činnosti v pracovnom pomere, pokiaľ táto činnosť bola príležitostná,*) sa nezapočítavajú do doby neprerušenej činnosti v tom istom družstve.

§ 9

Družstvo je povinné vydať družstevníkovi potvrdenie o tom, ako dlho bol v družstve činný (poistený) a ktoré doby sa mu tu započítali do doby neprerušenej činnosti v tom istom družstve, a to pri skončení činnosti v družstve alebo kedykoľvek na jeho žiadosť.

§ 10

Percentuálna sadzba (K § 11 zákona)

(1) Percentuálna sadzba nemocenského, podpory pri ošetrovaní člena rodiny a peňažnej pomoci v materstve sa určuje podľa dĺžky doby neprerušenej činnosti v tom istom družstve, zistenej k prvému dňu, od ktorého dávka náleží.

(2) Ak družstevník dovŕšil v priebehu trvania práceneschopnosti alebo karantény dobu neprerušenej činnosti v tom istom družstve, ktorá odôvodňuje vyššiu percentuálnu sadzbu nemocenského, náleží mu po dovŕšení tejto doby nemocenské vo vyššej sadzbe; to platí obdobne pre podporu pri ošetrovaní člena rodiny a pre peňažnú pomoc v materstve.

(3) Úhrnná výsledná suma dávky za príslušný počet pracovných dní sa zaokrúhľuje na celé koruny, a to pri halierovej sume do 50 halierov smerom nadol a pri halierovej sume nad 50 halierov smerom nahor.

Druhý oddiel
Osobitné ustanovenia pre dávky zabezpečenia v chorobe

Nemocenské a podpora pri ošetrovaní člena rodiny (K § 9 až 17 zákona)

§ 11

Ak nastala nová práceneschopnosť skôr, než uplynul jeden kalendárny mesiac od skončenia predchádzajúcej práceneschopnosti, určí sa nemocenské z tej istej priemernej dennej pracovnej odmeny, z akej sa určilo pri predchádzajúcej práceneschopnosti. Ak však člen družstva s vyššou úrovňou hospodárenia prestúpil pred vznikom práceneschopnosti do iného družstva s vyššou úrovňou hospodárenia, alebo ak mal v tomto čase neospravedlnenú prestávku v práci, určí sa priemerná denná pracovná odmena spôsobom uvedeným v § 2 a 3.

§ 12

(1) Členovi družstva s vyššou úrovňou hospodárenia, ktorý bol prepustený zo základnej alebo obdobnej služby v ozbrojených silách ako práceneschopný, poskytuje sa nemocenské od dňa nasledujúceho po dni prepustenia zo služby v ozbrojených silách. Podporná doba sa počíta od začiatku práceneschopnosti, ktorá vznikla v čase služby v ozbrojených silách.

(2) Členovi družstva s vyššou úrovňou hospodárenia, ktorý bol prepustený zo základnej alebo obdobnej služby v ozbrojených silách a stal sa práceneschopným po skončení tejto služby skôr, než mohol znovu nastúpiť do práce v družstve, poskytuje sa nemocenské odo dňa preukázanej práceneschopnosti, pokiaľ táto vznikla najneskôr do 6 týždňov po dni prepustenia.

(3) Priemerná denná pracovná odmena členov družstiev s vyššou úrovňou hospodárenia uvedených v odsekoch 1 a 2 sa určí spôsobom predpísaným v § 2 odsek 5.

§ 13

Ak nadväzuje výplata nemocenského bez prerušenia na výplatu peňažnej pomoci v materstve, určí sa nemocenské z priemernej dennej pracovnej odmeny, ktorá bola základom pre určenie peňažnej pomoci v materstve.

§ 14

Nemocenské a podpora pri ošetrovaní člena rodiny nenáleží za pracovné dni spadajúce do času, za ktorý člen družstva s vyššou úrovňou hospodárenia nemá nárok na pracovnú odmenu z inej príčiny než pre práceneschopnosť, nariadenú karanténu alebo pre ošetrovanie člena rodiny.

§ 15

Nemocenské pri prechode z práceneschopnosti do invalidity (čiastočnej invalidity)

(1) Okresná posudková komisia sociálneho zabezpečenia rozhoduje o invalidite (čiastočnej invalidite) člena družstva s vyššou úrovňou hospodárenia

- a) na podklade žiadosti člena družstva o invalidný (čiastočný invalidný) dôchodok,
- b) na podnet lekárskej poradnej komisie, ak práceneschopný člen družstva nepožiadal o invalidný (čiastočný invalidný) dôchodok alebo ak sa nevyhovelo takejto jeho žiadosti.

(2) Ak sa práceneschopnému členovi družstva, ktorému náleží nemocenské, priznal invalidný alebo čiastočný invalidný dôchodok, zanikne jeho nárok na nemocenské odo dňa, od ktorého bol určený začiatok výplaty dôchodku, pokiaľ nezanikol už skôr.

(3) Ak okresná posudková komisia rozhodne, že práceneschopný člen družstva, ktorému sa vypláca nemocenské a ktorý nepožiadal o invalidný (čiastočný invalidný) dôchodok alebo jeho žiadosti o takýto dôchodok sa nevyhovelo, je invalidný (čiastočne invalidný), zastaví sa mu výplata nemocenského po uplynutí jedného mesiaca odo dňa, keď sa družstvu doručilo rozhodnutie okresnej posudkovej komisie. Ak podá práceneschopný člen družstva odvolanie a namieta, že nie je invalidný (čiastočne invalidný), a ak rozhodne tiež krajská posudková komisia, že člen družstva je invalidný (čiastočne invalidný), zastaví sa mu výplata nemocenského odo dňa nasledujúceho po dni, keď sa doručilo toto rozhodnutie, nie však pred uplynutím mesiaca po doručení rozhodnutia okresnej posudkovej komisie; ak podá práceneschopný člen družstva s vyššou úrovňou hospodárenia odvolanie proti rozhodnutiu okresnej posudkovej komisie, ktorým bol uznaný za čiastočne invalidného, a namieta, že je invalidný, zastaví sa mu výplata nemocenského po uplynutí jedného mesiaca odo dňa, keď sa orgánu vyplácajúcemu nemocenské doručilo rozhodnutie okresnej posudkovej komisie. Ak však zákonná podporná doba skončila skôr, zastaví sa výplata nemocenského odo dňa nasledujúceho po skončení tejto podpornej doby.

(4) Rozhodnutia vydané podľa ustanovenia odseku 3 sa doručujú aj lekárskej poradnej komisii, ktorá dala podnet na rozhodnutie; právoplatné rozhodnutia posudkových komisií sú záväzné pre orgány štátnej zdravotníckej správy a orgány vykonávajúce zabezpečenie v chorobe a dôchodkové zabezpečenie.

Tretí oddiel

Osobitné ustanovenia pre dávky zabezpečenia matky a dieťaťa

Peňažná pomoc v materstve a podpora pri narodení dieťaťa (K § 20 až 22 zákona)

§ 16

Predpokladom pre vznik nároku na peňažnú pomoc v materstve a na podporu pri narodení dieťaťa je, že došlo k pôrodu; pri potrate tieto nároky nevznikajú. Pre posúdenie, či ide o pôrod alebo potrat, použijú sa obdobne predpisy vydané o tom v odbore jednotnej preventívnej a liečebnej starostlivosti.*)

§ 17

(1) Do doby 270 dní, ktorá je potrebná pre vznik nároku na peňažnú pomoc v materstve, započítavajú sa kalendárne dni, v ktorých družstevníčka bola zabezpečená v chorobe:

- a) podľa predpisov o sociálnom zabezpečení družstevných roľníkov, prípadne o nemocenskom poistení členov jednotných roľníckych družstiev,
- b) podľa predpisov o nemocenskom poistení zamestnancov,
- c) podľa predpisov o nemocenskom poistení členov výrobných družstiev.

(2) Okrem dní uvedených v odseku 1 započítavajú sa dni, po ktoré družstevníčka v posledných dvoch rokoch pred pôrodom:

- a) poberala nemocenské, prípadne peňažnú pomoc v materstve po zániku sociálneho zabezpečenia družstevných roľníkov alebo po skončení nemocenského poistenia zamestnancov,
- b) bola pred vstupom do družstva zabezpečená ako požívateľka dôchodku podľa predpisov o zabezpečení dôchodcov v chorobe,
- c) bola pred vstupom do družstva zabezpečená ako príslušníčka ozbrojených síl podľa predpisov o nemocenskej starostlivosti v ozbrojených silách.

(3) Pokiaľ sa doby uvedené v odsekoch 1 a 2 navzájom kryjú, započítajú sa len raz.

§ 18

Ak nadväzuje výplata peňažnej pomoci v materstve bez prerušenia na výplatu nemocenského, určí sa peňažná pomoc v materstve z priemernej dennej pracovnej odmeny, ktorá bola podkladom pre určenie nemocenského.

Prídavky na deti (K § 23 až 27 zákona)**§ 19****Sústavná príprava dieťaťa na budúce povolanie**

(1) Sústavou prípravou dieťaťa na budúce povolanie po skončení povinnej školskej dochádzky je

- a) výchova dorastu na povolanie v učebnom pomere,
- b) príprava mládeže na povolanie v pracovnom pomere v závodoch,
- c) príprava mládeže na povolanie v zariadeniach pre mládež vyžadujúcu osobitnú starostlivosť,
- d) štúdium na stredných všeobecno-vzdelávacích školách, na odborných a pedagogických školách,
- e) štúdium na vysokých školách.

(2) Za štúdium sa považuje aj doba po absolvovaní školy, ktorá je v jednotlivých odboroch určená na vykonanie záverečnej skúšky alebo obhájenie diplomovej práce, najdlhšie však doba jedného roku.

Vlastný príjem dieťaťa**§ 20**

(1) Za vlastný príjem dieťaťa sa považujú opakujúce sa príjmy, ktoré náležia priamo dieťaťu, ako sú: hrubá mzda, mesačná odmena alebo zárobok učňa, hrubý príjem študentov a žiakov pri výrobnej práci v závodoch, naturálne požitky, štipendium alebo iná opakujúca sa podpora z verejných prostriedkov, výnos z majetku a pod.

(2) Ak dieťa nemá bezodplatné úplné internátne zaopatrenie, oceňuje sa pre zistenie vlastného príjmu dieťaťa hodnota bezodplatne poskytovaných jedál alebo ubytovanie týmito sumami mesačne:

raňajky	20,80 Kčs,
desiata	20,80 Kčs
obed	72,80 Kčs
olovrant (druhá večera)	20,80 Kčs
večera	62,40 Kčs
ubytovanie, vrátane kuriva a svetla	26,- Kčs.

Ak sa dieťaťu poskytujú bezodplatne iné naturálne požitky, oceňujú sa pre jeho vlastný príjem rovnakým spôsobom ako pre účely dane zo mzdy.

(3) Ak je dieťa v učebnom pomere k družstvu, ktoré odmeňuje prácu podľa pracovných jednotiek, určí sa jeho vlastný príjem za odpracované pracovné jednotky tak, že sa peňažná hodnota pracovnej jednotky v plánovanej výške, včítane hodnoty naturálnych požitkov pripadajúcich na túto jednotku, vynásobí počtom pracovných jednotiek, ktoré učeň odpracoval v

kalendárnom mesiaci; ak má učeň ešte iné príjmy uvedené v odsekoch 1 a 2, prihliada sa na úhrn všetkých príjmov.

§ 21

Za vlastný príjem dieťaťa sa nepovažuje

- a) štipendium alebo jeho časť, pokiaľ sa priznali len za výborný prospech,
- b) výživné (alimenty) platené na dieťa,
- c) hodnota bezodplatného úplného zaopatrenia dieťaťa v liečebnom alebo podobnom ústave, pokiaľ dieťa nie je v takomto ústave dlhšie než 6 mesiacov,
- d) hodnota bezodplatne poskytovaného ošatenia,
- e) náhodný zárobok za brigádu alebo zárobok za akúkoľvek prácu konanú len v čase školských prázdnin.

§ 22

Odpracovaný deň

Za odpracovaný deň sa považuje deň, v ktorom družstevník pracoval po celý normálny pracovný čas určený pracovným poriadkom alebo stanovami pre družstevníkov zaradených do rovnakej práce. Ak nepracoval družstevník po celý tento čas, považuje sa deň za odpracovaný, len ak družstvo ospravedlnilo neprítomnosť družstevníka v práci po zvyšujúcu časť denného pracovného času.

§ 23

Zápočet dní z predchádzajúceho pracovného pomeru

V mesiaci, v ktorom prestúpil do družstva pracovník v pracovnom pomere alebo príslušník ozbrojených síl, sa započítavajú aj pracovné dni, započítateľné z činnosti v pracovnom pomere zakladajúcom nemocenské poistenie, aj pracovné dni pripadajúce na čas výkonu služby v ozbrojených silách, pokiaľ z nich nevzniká nárok na prídavky na deti (na výchovné príslušníkov ozbrojených síl) už podľa predpisov o nemocenskom poistení zamestnancov (o materiálnom zabezpečení príslušníkov ozbrojených síl).

Mesačná pracovná odmena družstevníka rozhodná pre nárok na prídavky na deti a pre ich výšku

§ 24

(1) Pre výpočet mesačnej pracovnej odmeny, ktorá je rozhodná pre nárok na prídavky na deti a pre ich výšku (ďalej len „rozhodná pracovná odmena“), sa započítavajú:

- a) základné odmeny (§ 1 odsek 2),
- b) prémie (§ 1 odsek 2),
- c) vyrovnávacie príspevky poskytované družstevníkom z prostriedkov družstva alebo zo štátnych prostriedkov,
- d) hodnota naturálnych požitkov (§ 1 odsek 3),
- e) náhrady za ušlú pracovnú odmenu,
- f) sumy poskytované družstevníkovi družstvom po čas jeho vojenského cvičenia.

(2) Do rozhodnej pracovnej odmeny sa započítavajú tieto ďalšie príjmy družstevníka:

- a) dôchodok, ktorý dostáva podľa predpisov o dôchodkovom zabezpečení (poistení, zaopatrení) alebo podľa obdobných predpisov,*)

- b) hrubé príjmy z činnosti v pracovnom pomere zakladajúcom nemocenské poistenie zamestnancov,
- c) nemocenské, podpora pri ošetrovaní člena rodiny a peňažná pomoc v materstve.

(3) Ak družstevník prestúpil do iného družstva, neprizerá sa na príjmy dosiahnuté v družstve, v ktorom bol predtým činný.

§ 25

Do rozhodnej pracovnej odmeny sa nezahrňujú najmä:

- a) odmeny poskytované za vynálezy, objavy a zlepšovacie návrhy, a to bez ohľadu na ich výšku,
- b) vecné a peňažné dary, odmeny za významné pracovné zásluhy a iné mimoriadne odmeny, ktoré poskytuje družstvo v súvislosti s činnosťou družstevníka v družstve alebo podnik v súvislosti s činnosťou v pracovnom pomere, a to bez ohľadu na ich výšku,
- c) prídavky na deti a obdobné plnenia na nezaopatrené deti,
- d) jednorazové príjmy, ktoré netvoria pravidelnú súčasť príjmov družstevníka.

Obdobie, za ktoré sa zisťuje rozhodná mesačná pracovná odmena

§ 26

(1) Prídavky na deti za jednotlivé mesiace bežného kalendárneho roku sa určujú podľa výšky rozhodnej pracovnej odmeny zistenej mesačným priemerom za predchádzajúci kalendárny rok.

(2) Mesačný priemer za predchádzajúci kalendárny rok sa vypočíta z príjmov uvedených v § 24, ktoré sa družstevníkovi za tento kalendárny rok zúčtovali, a pokiaľ ide o dôchodok, ktorý sa mu skutočne vyplatil.

§ 27

(1) Pri výpočte rozhodnej pracovnej odmeny (§ 24 až 26) sa neprizerá na kalendárne mesiace,

- a) v ktorých družstevník ešte nepracoval v družstve alebo pracoval v ňom len časť mesiaca,
- b) v ktorých vykonával základnú alebo obdobnú službu v ozbrojených silách,
- c) v ktorých družstevník z osobných dôvodov nepracoval so súhlasom družstva.

(2) Ak nie je v predchádzajúcom kalendárnom roku ani jeden celý kalendárny mesiac, podľa ktorého by bolo možno určiť rozhodnú pracovnú odmenu, postupuje sa obdobne podľa zásad uvedených v § 28.

§ 28

V kalendárnom roku, v ktorom družstevník vstúpil do družstva, poskytujú sa prídavky na deti za každý jednotlivý kalendárny mesiac tohto roku podľa mesačnej pracovnej odmeny za tento mesiac; ak ide o družstevníkov odmeňovaných v pracovných jednotkách, podľa plánovaných odmien za tieto jednotky. Za kalendárny mesiac, v ktorom družstevník vstúpil do družstva a nemal v družstve odmenu za celý mesiac, poskytujú sa prídavky na deti podľa odmeny, ktorú by pravdepodobne dosiahol, keby bol v družstve činný po celý mesiac.

§ 29

(1) Družstevníkovi povolánemu do činnej služby v ozbrojených silách, s výnimkou príslušníkov ozbrojených síl účastných dôchodkového zaopatrenia týchto príslušníkov, poskytujú sa prídavky na deti za každý kalendárny mesiac, v ktorom družstevník vykonával službu; výška prídavkov na

deti sa určí podľa výšky jeho pracovnej odmeny v družstve za príslušný kalendárny mesiac. Ak nemal družstevník v kalendárnom mesiaci žiadnu pracovnú odmenu, považuje sa za mesačnú pracovnú odmenu suma do 1 400 Kčs.

(2) Ak družstevník začal znovu pracovať v družstve po skončení základnej alebo obdobnej činnnej služby v ozbrojených silách, postupuje sa u neho pri určení výšky prídavkov na deti za kalendárne mesiace nasledujúce po mesiaci, v ktorom sa služba skončila, ako u družstevníka, ktorý novo vstúpil do družstva (§ 28).

§ 30

Ak družstevník zameškal neospravedlnene prácu v období, za ktoré sa určuje rozhodná pracovná odmena, pripočíta sa k príjmom, ktoré sa za toto obdobie skutočne zúčtovali, ich pomerný diel, ktorý by pripadol na zameškaný čas.

§ 31

Polnohospodárska pôda - Užívateľ

(1) Za poľnohospodársku pôdu sa považuje orná pôda, chmeľnice, vinice, prútniky, záhrady (aj domové), ovocné sady, škôlky, trvalé lúky a pastviny.

(2) Za užívateľa poľnohospodárskej pôdy sa považuje každý, kto na nej hospodári alebo je povinný na nej hospodáriť, teda aj užívateľ záhumienka.

(3) Na zistenie, či ide o užívateľa poľnohospodárskej pôdy vo výmere vyššej, než pripúšťajú stanovy jednotných roľníckych družstiev, spočíta sa poľnohospodárska pôda, ktorú užíva družstevník aj všetci členovia jeho rodiny, s ktorými žije v spoločnej domácnosti.

§ 32

Ochrana záujmov dieťaťa pri súbehu nárokov

Ak by dôsledné použitie ustanovenia o súbehu nárokov na prídavky na to isté dieťa (§ 64 zákona) poškodzovalo záujem dieťaťa, najmä ak neplní oprávnený, zo zabezpečenia (poistenia) ktorého by sa mali prídavky na deti podľa nich poskytovať, riadne svoje povinnosti a ohrozuje tak pravidelné poskytovanie prídavkov na deti, dohodnú sa príslušné orgány, z ktorého zabezpečenia (poistenia) majú sa prídavky na deti priznať.

§ 33

Prídavky na vnukov, súrodencov alebo chovancov

Družstevníkovi možno priznať prídavky na jeho vnuka alebo súrodenca, aj keď nie sú obojstranne osirotené, alebo na chovanca, ak sú splnené podmienky predpísané pre nárok na prídavky na deti, ak má družstevník vnuka (súrodenca, chovanca) v priamom zaopatrení, a ak nemožno priznať prídavky na deti (výchovné) zo zabezpečenia (nemocenského poistenia, z materiálneho zabezpečenia príslušníkov ozbrojených síl) žiadneho z rodičov tohto dieťaťa.

§ 34

Prídavky na deti v iných prípadoch

V odôvodnených prípadoch možno priznať prídavky:

- a) na dieťa staršie ako 15 rokov, ktoré skončilo povinnú školskú dochádzku a nemohlo byť z vážnych príčin prijaté do pracovného alebo učňovského pomeru, najdlhšie však do konca školského roku nasledujúceho po skončení povinnej školskej dochádzky, alebo

- b) za kalendárny mesiac, v ktorom družstevník nemohol splniť podmienku 20 odpracovaných dní preto, že v súvislosti s priznaním invalidného alebo starobného dôchodku prestal pracovať v družstve alebo že v priebehu mesiaca zomrel.

§ 35

Prídavky na deti, ktoré sa zdržujú v cudzine

(1) Prídavky na deti sa družstevníkom priznávajú a vyplácajú, pokiaľ sú splnené ostatné určené podmienky, aj na deti, ktoré sa zdržujú v cudzine:

- a) ak ide o prechodný pobyt dieťaťa mimo územia Československej socialistickej republiky z dôvodov liečenia, rekreácie alebo štúdia,
- b) ak dieťa sprevádza svojho rodiča, ktorý je zamestnaný v cudzine na prechodný čas, alebo
- c) ak poskytovanie prídavkov na deti je dohodnuté medzištátnym dohovorom.

(2) Pokiaľ medzištátny dohovor neustanovuje inak, poskytujú sa prídavky na deti v prípade uvedenom v odseku 1 písm. c) vo výške uvedenej v § 27 zákona; vyplácajú sa družstevníkovi aj vtedy, ak nemá dieťa v priamom zaopatrení.

§ 36

Prídavky na dve alebo viac detí, ak sú deti v priamom zaopatrení rôznych osôb

Ak sú deti, na ktoré náležia prídavky zo zabezpečenia toho istého družstevníka, v priamom zaopatrení rôznych osôb, vyplácajú sa prídavky na každé z týchto detí rovnakou pomernou časťou z celkovej sumy priznanej tomuto družstevníkovi.

Štvrtý oddiel

Dôchodkové zabezpečenie

Priemerná mesačná pracovná odmena (K § 35 zákona)

§ 37

Pre výpočet priemernej mesačnej pracovnej odmeny (§ 38) sa započítavajú:

- a) základné odmeny (§ 1 odsek 2),
- b) prémie (§ 1 odsek 2),
- c) vyrovnávacie príspevky poskytované družstevníkom z prostriedkov družstiev alebo zo štátnych prostriedkov,
- d) hodnota naturálnych požitkov (§ 1 odsek 3),
- e) mimoriadne odmeny vyplácané v súvislosti s pracovnou činnosťou družstevníka,
- f) náhrady za ušlú pracovnú odmenu.

§ 38

(1) Priemernou mesačnou pracovnou odmenou je mesačný priemer pracovných odmien, ktoré družstevník (družstevníčka) dosiahol

- a) za posledných 10 kalendárnych rokov pred vznikom nároku na dôchodok, alebo
- b) za posledných 5 kalendárnych rokov pred vznikom nároku na dôchodok, alebo
- c) za posledných 10 kalendárnych rokov pred dovŕšením veku 60 rokov, alebo
- d) za posledných 5 kalendárnych rokov pred dovŕšením veku 60 rokov, a to podľa toho, čo je pre družstevníka priaznivejšie.

(2) Priemerná mesačná pracovná odmena družstevníka, ktorý bol pred vstupom alebo opätovným vstupom do družstva dôchodkove zabezpečený (zaopatrený) z činnosti v pracovnom pomere alebo ako člen výrobného družstva alebo ako príslušník ozbrojených síl, sa určí z pracovných odmien a z hrubých zárobkov (služobných príjmov) z činnosti v pracovnom pomere, ktoré družstevník dosiahol v posledných 10, prípadne 5 kalendárnych rokoch pred vznikom nároku na dôchodok alebo pred dovŕšením 60 roku veku, pokiaľ doba, za ktorú tieto hrubé zárobky (služobné príjmy) dosiahol, spadá do obdobia týchto posledných 10, prípadne 5 rokov. Ak ide o družstevníka činného v družstve s odmeňovaním podľa pracovných jednotiek, určí sa priemerná mesačná pracovná odmena aj z hodnoty naturálnych požitkov (§ 1 odsek 3).

(3) Za hrubý zárobok sa pre výpočet priemernej mesačnej pracovnej odmeny družstevníka považuje všetok hrubý príjem z činnosti v pracovnom pomere v rozsahu určenom predpismi o dôchodkovom zabezpečení zamestnancov.

(4) Ak bol družstevník v posledných 10, prípadne 5 kalendárnych rokoch pred vznikom nároku na dôchodok dôchodkove poistený aj ako samostatne hospodáriaca osoba alebo spolupracujúci člen rodiny, považuje sa doba tohto dôchodkového poistenia za náhradnú dobu.

(5) Ustanovenie odseku 1 písm. c) a d) platí aj vtedy, ak družstevník dovŕšil uvedený vek pred 1. aprílom 1962 a nevznikol mu nárok na dôchodok pred týmto dňom.

§ 39

Ak sa družstevník stal účastným dôchodkového zabezpečenia (poistenia, zaopatrenia) po prvý raz v období 10 (5) kalendárnych rokov pred vznikom nároku na dôchodok, vypočíta sa priemerná mesačná pracovná odmena z pracovných odmien (z hrubých zárobkov, zo služobných príjmov) dosiahnutých len za kalendárne roky po vzniku dôchodkového zabezpečenia.

§ 40

(1) Pri výpočte priemernej mesačnej pracovnej odmeny sa neprizerá na dobu pracovnej činnosti

- a) v kalendárnom roku, v ktorom družstevník začal pracovať,
- b) v kalendárnom roku, v ktorom družstevníkovi vznikol nárok na dôchodok, prípadne v ktorom dovŕšil vek 60 rokov.

Ak sa neprizerá na tieto doby pracovnej činnosti, neprizerá sa ani na pracovné odmeny (hrubé zárobky, služobné príjmy) za ne dosiahnuté.

(2) Ak je kalendárny rok predchádzajúci bezprostredne kalendárnemu roku, v ktorom vznikol nárok na dôchodok, taktiež rokom, v ktorom sa družstevník stal po prvý raz účastným dôchodkového zabezpečenia (poistenia, zaopatrenia), vypočíta sa priemerná mesačná pracovná odmena za celú dobu pracovnej činnosti a z pracovných odmien (z hrubých zárobkov, služobných príjmov) za ňu dosiahnutých; to isté platí, ak nárok na dôchodok vznikne v kalendárnom roku, v ktorom sa družstevník stal po prvý raz účastným dôchodkového zabezpečenia (poistenia, zaopatrenia).

§ 41

Do doby, z ktorej sa vypočítava priemerná mesačná pracovná odmena, zahrnujú sa tiež obdobia, v ktorých družstevník nemal žiadnu pracovnú odmenu ani zárobok; nezahrnujú sa však do nej

- a) náhradné doby (§ 32 odsek 2 zákona),
- b) doby, počas ktorých družstevník poberal invalidný dôchodok,
- c) doby, počas ktorých bola pracovná činnosť prerušená z iných vážnych dôvodov, uznaných okresným národným výborom podľa § 34 odsek 2 zákona, a

d) u družstevníka činného v družstve, ktoré nie je družstvom s vyššou úrovňou hospodárenia, aj doba uznanej práceneschopnosti.

Úprava nárokov družstevníkov, ktorí boli pracovníkmi v pracovnom pomere (K § 33 a 88 zákona)

§ 42

(1) Ak vstúpil alebo ak vstúpi do družstva pracovník v pracovnom pomere alebo člen výrobného družstva alebo príslušník ozbrojených síl, ktorým sa neposkytuje starobný dôchodok (výsluhový dôchodok príslušníkov ozbrojených síl) alebo invalidný dôchodok, posudzuje sa doba ich dôchodkového zabezpečenia (poistenia, zaopatrenia) ako doba dôchodkového zabezpečenia družstevníkov; to platí aj, ak vstúpila alebo ak vstúpi do družstva samostatne hospodáriaca osoba alebo spolupracujúci člen rodiny, ak bolo za celú dobu trvania ich doterajšieho dôchodkového poistenia zaplatené poistné.

(2) Náhradné doby započítateľné podľa predpisov o dôchodkovom zabezpečení zamestnancov sa započítavajú pre vznik nároku na dôchodok podľa predpisov o dôchodkovom zabezpečení družstevníkov; ak družstevník bol však pracovníkom v pracovnom pomere aspoň po dobu 1 roku, započíta sa náhradná doba ako doba činnosti v pracovnom pomere. Doba vojenskej služby pred 1. októbrom 1948, doba vojenskej služby v československých ozbrojených silách a v spojeneckých armádach a doby odbojovej činnosti a väzenia z politických alebo rasových dôvodov v čase neslobody (§ 32 ods. 2 zákona) sa započítavajú aj pre výšku nárokov.

(3) Ak nespĺňa družstevník, ktorý bol pred vstupom do družstva pracovníkom v pracovnom pomere, alebo členom výrobného družstva alebo príslušníkom ozbrojených síl, podmienky určené v § 43, alebo ak nie je úprava nárokov družstevníka, ktorý spĺňa podmienky určené v tomto paragrafe priaznivejšia než úprava podľa predpisov platných pre ostatných družstevníkov, zvyšuje sa základná výmera starobného alebo invalidného dôchodku družstevníka z dôchodkového zabezpečenia družstevníkov za každý rok dôchodkového zabezpečenia zamestnancov o 2 %, 1,5 % alebo 1 % základnej výmery dôchodku podľa toho, v ktorej pracovnej kategórii bol družstevník činný.

§ 43

(1) Družstevníkovi, ktorý bol pred vstupom do družstva pracovníkom v pracovnom pomere, získal v dôchodkovom zabezpečení zamestnancov aspoň 5 rokov, potom bol vyslaný okresným národným výborom do vedúcej funkcie v jednotnom roľníckom družstve na kádrové posilnenie družstva a plní v družstve svoje poslanie podľa zistenia okresného národného výboru, náležia dávky dôchodkového zabezpečenia podľa predpisov o dôchodkovom zabezpečení zamestnancov, ak sú tieto predpisy pre družstevníka priaznivejšie; pritom nesmie byť dôchodok vymeraný z nižšej priemernej mesačnej pracovnej odmeny, než by robila dvanástina priemerného ročného zárobku vypočítaného ku dňu vstupu do družstva podľa predpisov o dôchodkovom zabezpečení zamestnancov. Činnosť v družstve sa posudzuje pre účely dôchodkového zabezpečenia zamestnancov ako činnosť v III. pracovnej kategórii. Ak pracovník uvedený v prvej vete vstúpil do družstva po 31. decembri 1959, náležia mu aj dávky zabezpečenia v chorobe a zabezpečenia matky a dieťaťa podľa predpisov platných pre členov družstiev s vyššou úrovňou hospodárenia.

(2) Družstevníkovi, ktorý bol pred vstupom do družstva pracovníkom v pracovnom pomere, získal v dôchodkovom zabezpečení zamestnancov aspoň 5 rokov a vstúpil potom bezprostredne do družstva v pohraničí v rámci organizovaného náboru pre doosídlenie pohraničia, náležia dávky dôchodkového zabezpečenia podľa predpisov o dôchodkovom zabezpečení zamestnancov, ak sú tieto predpisy pre družstevníka priaznivejšie; inak platí aj tu ustanovenie odseku 1 o výške

priemernej mesačnej pracovnej odmeny a o hodnotení činnosti v družstve pre účely dôchodkového zabezpečenia zamestnancov.

(3) Ak vstúpil alebo ak vstúpi bezprostredne do družstva pracovník v pracovnom pomere, ktorý získal v dôchodkovom zabezpečení zamestnancov aspoň 5 rokov a ak ide o nárok na starobný dôchodok, aspoň 10 rokov, posudzuje sa jeho nárok na dôchodok podľa predpisov o dôchodkovom zabezpečení zamestnancov, ak sú tieto predpisy pre neho priaznivejšie; pritom sa priemerný ročný zárobok určí z pracovných odmien dosiahnutých v družstve a z hrubých zárobkov z činnosti v pracovnom pomere, ktoré družstevník dosiahol za posledných 10, prípadne 5 rokov pred vznikom nároku na dôchodok.

(4) Za bezprostredný vstup do družstva sa považuje, ak pracovník v pracovnom pomere vstúpil do družstva do troch mesiacov od skončenia činnosti v pracovnom pomere. Za bezprostredný vstup do družstva sa považuje tiež, ak sa pracovník v pracovnom pomere stal jednotlivo hospodáriacim roľníkom ako osídlenec poľnohospodárskej pôdy alebo na pôde pridelennej podľa predpisov o pozemkovej reforme a potom vstúpil do družstva do konca kalendárneho roku nasledujúceho po roku, v ktorom sa družstvo založilo, a zotrval v ňom.

(5) Ustanovenia odsekov 1 až 3 platia obdobne tiež o nárokoch družstevníkov, ktorí boli pred vstupom do družstva členmi výrobných družstiev alebo príslušníkmi ozbrojených síl; neplatia však pre družstevníkov, ktorým vznikol a trvá nárok na starobný dôchodok (výsluhový dôchodok príslušníkov ozbrojených síl) alebo invalidný dôchodok z činnosti pred vstupom do družstva.

§ 44

Nároky družstevníkov, ktorí boli samostatne hospodáriacimi osobami alebo spolupracujúcimi členmi rodiny

Nároky družstevníka, ktorý bol pred vstupom do družstva dôchodkove poistený ako samostatne hospodáriaca osoba alebo spolupracujúci člen rodiny, sa posudzujú podľa predpisov platných pre družstevníkov.

Piaty oddiel

§ 45

Príspevok na úhradu nákladov (K § 74 zákona)

(1) Za peňažné pracovné odmeny sa považujú pre výpočet príspevku na čiastočnú úhradu sociálneho zabezpečenia všetky peňažné pracovné odmeny družstevníkov poskytované im družstvom; za peňažné pracovné odmeny sa nepovažujú peňažné náhrady za nevydané naturálie.

(2) Družstvo je povinné samo vypočítať príspevok z úhrnu peňažných pracovných odmien za kalendárny mesiac, za ktorý sa vyplácajú peňažné pracovné odmeny, a ak ide o doplatky peňažných pracovných odmien, za bezprostredne predchádzajúci kalendárny rok.

(3) Príspevok je splatný vždy pri výbere peňažných prostriedkov na výplatu peňažných pracovných odmien od pobočky Štátnej banky československej za každé výplatné obdobie.

(4) Družstvo odpočíta od príspevku vypočítaného podľa predchádzajúcich odsekov, prípadne zvýšeného o náhrady preplatených dávok z predchádzajúcich výplatných období, úhrn peňažných dávok zo zabezpečenia v chorobe a zo zabezpečenia matky a dieťaťa vyplácaných zo štátnych prostriedkov za uplynulé výplatné obdobie. Na zvyšujúcu sumu príspevku včítane náhrad preplatených dávok vydá družstvo prevodný príkaz na prevod tejto sumy zo svojho bežného účtu v pobočke Štátnej banky československej na príjmový účet okresného národného výboru. Ak je úhrn výplat peňažných dávok zo zabezpečenia v chorobe a zo zabezpečenia matky a dieťaťa za uplynulé výplatné obdobie vyšší ako príspevok vypočítaný podľa predchádzajúcich odsekov, vydá družstvo

prevodný príkaz na prevod rozdielu z prevádzkového účtu okresného národného výboru na svoj bežný účet v pobočke Štátnej banky československej.

(5) Družstvo vyhotoví vyúčtovanie príspevku a výplat peňažných dávok zo zabezpečenia v chorobe a zo zabezpečenia matky a dieťaťa za uplynulé výplatné obdobie a predloží ho pobočke Štátnej banky československej spolu s prevodným príkazom na prevod príspevku včítane náhrad alebo na výber prostriedkov na peňažné dávky (odsek 4).

(6) Splátky príspevku odvádza družstvo súčasne s čerpaním peňažných prostriedkov na pracovné odmeny. Pobočka Štátnej banky československej neuvolí prostriedky na výplatu peňažných pracovných odmien družstevníkov, ak družstvo nepredložilo prevodný príkaz na úhradu príspevku na príjmový účet okresného národného výboru alebo prevodný príkaz na výber prostriedkov z prevádzkového účtu okresného národného výboru a ak nepredložilo vyúčtovanie príspevku a výplat peňažných dávok.

(7) Splatný príspevok na úhradu nákladov sociálneho zabezpečenia družstevných roľníkov má na bežnom účte družstva v Štátnej banke československej prednostné poradie.

Šiesty oddiel

Organizácia a vykonávanie sociálneho zabezpečenia družstevných roľníkov (K § 75 a 76 zákona)

§ 46

(1) Okresný národný výbor prenesie rozhodovanie o peňažných dávkach zabezpečenia v chorobe a o dávkach zabezpečenia matky a dieťaťa na sociálnu komisiu družstva po predchádzajúcom vyjadrení miestneho národného výboru v sídle družstva.

(2) Pokiaľ nie sú vytvorené predpoklady na prenesenie rozhodovania podľa odseku 1 na sociálnu komisiu družstva, môže okresný národný výbor preniesť toto rozhodovanie na miestny národný výbor, a to spravidla na miestny národný výbor v sídle družstva; aj v tomto prípade pripravuje podklady pre rozhodnutie miestneho národného výboru a vykonáva výplatu dávok družstvo.

Zloženie a pôsobnosť sociálnej komisie družstva

§ 47

Sociálna komisia družstva je troj- až päťčlenná. Počet členov komisie určí a členov, ako aj predsedu komisie z členov predstavenstva družstva volí členská schôdza družstevníkov. Tajomníkom komisie je ekonóm (účtovník) družstva. Na rokovanie o veciach sociálneho zabezpečenia družstevných roľníkov prizve sociálna komisia zástupcu miestneho národného výboru.

§ 48

(1) Sociálna komisia družstva rozhoduje, pokiaľ bola na ňu prenesená pôsobnosť podľa § 46 odsek 1:

- a) o nemocenskom,
- b) o podpore pri ošetrovaní člena rodiny,
- c) o pohrebnom,
- d) o peňažnej pomoci v materstve,
- e) o podpore pri narodení dieťaťa,

f) o prídavkoch na deti.

(2) Sociálna komisia družstva

- a) podáva okresnému národnému výboru návrhy pre účely dôchodkového zabezpečenia na zápočet kalendárneho roka, v ktorom družstevník nesplnil pracovný úväzok (§ 32 odsek 4 zákona) a návrhy na poskytnutie kúpeľnej starostlivosti;
- b) sleduje vývoj chorobnosti a stará sa o to, aby sa dávky sociálneho zabezpečenia nezneužívali;
- c) vyjadruje sa k žiadostiam družstevníkov (ich rodinných príslušníkov) o dávky a služby, o ktorých rozhodujú orgány sociálneho zabezpečenia národných výborov alebo Štátny úrad sociálneho zabezpečenia;
- d) dbá o riadne a včasné vyúčtovanie výdavkov na dávky, ktoré sa uhradzujú zo štátnych prostriedkov a o riadne a včasné odvádzanie príspevku na sociálne zabezpečenie;
- e) kontroluje, či sociálne a zdravotnícke zariadenia družstva plnia riadne svoje poslanie.

(3) Pri plnení týchto úloh vykonáva sociálna komisia družstva pôsobnosť orgánu sociálneho zabezpečenia.

§ 49

Pôsobnosť miestneho národného výboru

(1) Miestny národný výbor najmä

- a) poskytuje družstvám pomoc pri plnení úloh sociálneho zabezpečenia,
- b) kontroluje v spolupráci s okresným národným výborom správnosť poskytovania peňažných dávok zabezpečenia v chorobe a zabezpečenia matky a dieťaťa a správnosť evidenčných podkladov pre účely sociálneho zabezpečenia a účtovných dokladov o vykonávaných výplatách dávok sociálneho zabezpečenia,
- c) rozhoduje o peňažných dávkach zabezpečenia v chorobe a zabezpečenia matky a dieťaťa a o dávkach a službách sociálnej starostlivosti, pokiaľ sa rozhodovanie o týchto dávkach a službách naň prenieslo,
- d) vysiela predsedu komisie sociálneho zabezpečenia alebo iného jej člena, ktorý nie je členom družstva, na rokovanie komisie družstva, pokiaľ táto prerokúva veci sociálneho zabezpečenia družstevných roľníkov.

(2) Miestny národný výbor priberá ekonóma (účtovníka) družstva na rokovanie o peňažných dávkach zabezpečenia v chorobe a zabezpečenia matky a dieťaťa.

§ 50

Pôsobnosť okresného národného výboru

Okresný národný výbor pri plnení svojich úloh na úseku sociálneho zabezpečenia družstevných roľníkov najmä

- a) pomáha družstvám a ich sociálnym komisiám pri vykonávaní sociálneho zabezpečenia predovšetkým tým, že pre ne organizuje školenia, inštruktáže, že zabezpečuje výmenu skúseností a pod.,
- b) kontroluje činnosť sociálnej komisie družstva vo všetkých veciach sociálneho zabezpečenia, správnosť evidenčných podkladov pre určenie dávok, ako aj účtovnú a štatistickú evidenciu družstiev pre účely sociálneho zabezpečenia družstevníkov;
- c) rozhoduje v sporných otázkach o vzniku a zániku sociálneho zabezpečenia družstevníkov, o povinnosti družstva nahradiť dávky (hodnotu služieb), ktoré sa poskytli neprávom alebo v nesprávnej výške (§ 81 odsek 3 zákona) a o odvolaniach proti rozhodnutiam sociálnych komisií

družstiev o peňažných dávkach zabezpečenia v chorobe a o dávkach zabezpečenia matky a dieťaťa;

- d) schvaľuje rozhodnutia sociálnej komisie družstva o preplatku na dávke zabezpečenia v chorobe alebo zabezpečenia matky a dieťaťa (§ 60 odsek 2 zákona);
- e) zaujíma stanovisko v prípadoch, v ktorých ekonóm (účtovník) družstva nevykoná rozhodnutie o dávke preto, že nie je v súlade so zákonom.

§ 51

- Zrušený od 1. 1. 1964.

§ 52

Administratíva

(1) Družstvá vedú

1. evidenciu o družstevníkoch, ktorá musí obsahovať najmä tieto údaje:

- a) meno, priezvisko, dátum a miesto narodenia a rodné číslo;
- b) presné dáta o vzniku a zániku sociálneho zabezpečenia a dobu, odkedy sa družstevník stal požívateľom dôchodku, ktorého a aká je jeho výška;
- c) úhrnnú výšku pracovnej odmeny, rozsah splnenia pracovného úväzku (počet pracovných dní, výkonových noriem, pracovných jednotiek), prípadne dôvody, pre ktoré jeho nesplnenie sociálna komisia družstva ospravedlnila alebo neospravedlnila;
- d) údaje potrebné pre určenie výšky dávok zabezpečenia v chorobe a zabezpečenia matky a dieťaťa, dobu práceneschopnosti pre chorobu (úraz) alebo materstvo;
- e) druh a výšku vyplatených dávok zabezpečenia v chorobe, zabezpečenia matky a dieťaťa a povolenie kúpeľnej starostlivosti jednotlivým družstevníkom;
- f) dobu vojenskej služby;
- g) meno a priezvisko a dátum narodenia nezaopatrených detí, na ktoré sa poskytujú prídavky na deti;
- h) neospravedlnené pracovné dni (smeny);

2. štatistickú evidenciu.

(2) Družstevník je povinný oznámiť družstvu údaje potrebné na vedenie týchto evidencií.

(3) Administratívne práce spojené s vykonávaním sociálneho zabezpečenia zabezpečuje ekonóm (účtovník) družstva, a to aj vtedy, ak o peňažných dávkach zabezpečenia v chorobe a zabezpečenia matky a dieťaťa rozhoduje miestny národný výbor.

Siedmy oddiel

Konanie

(K § 77 až 82 zákona)

§ 53

Uplatnenie nároku na peňažné dávky zabezpečenia v chorobe

(1) Nárok na nemocenské pri práceneschopnosti uplatňuje člen družstva predložením hlásenia o práceneschopnosti vydaného príslušným lekárom alebo lekárskou poradnou komisiou podľa predpisov Ministerstva zdravotníctva.***) Pre výplatu nemocenského za určité obdobie treba okrem toho predložiť poukaz na peňažné dávky za toto obdobie vydaný príslušným lekárom alebo lekárskou poradnou komisiou.

(2) Nárok na nemocenské pri karanténe uplatňuje člen družstva spôsobom určeným v predpisoch Ministerstva zdravotníctva.

(3) Nárok na podporu pri ošetrovaní člena rodiny uplatňuje člen družstva predložením potvrdenia o potrebe ošetrovania vydaného príslušným lekárom podľa predpisov Ministerstva zdravotníctva na osobitnom tlačíve. Ak uplatňuje člen družstva nárok na podporu z dôvodu, že jasle, materská škola alebo detský, prípadne poľnohospodársky útulok, v ktorých starostlivosť sa dieťa inak nachádza, boli uzavreté podľa nariadenia kompetentných orgánov, predloží o tom potvrdenie tohto zariadenia starostlivosť o dieťa.

(4) Nárok na pohrebné uplatňuje ten, kto vypravil pohreb, predložením vyplneného tlačiva, v ktorom miestny národný výbor poverený vedením matrik potvrdí údaje o úmrtí.

§ 54

Uplatnenie nároku na dávky zabezpečenia matky a dieťaťa

(1) Nárok na peňažnú pomoc v materstve uplatňuje družstevníčka spôsobom uvedeným v predpisoch Ministerstva zdravotníctva.

(2) Nárok na podporu pri narodení dieťaťa uplatňuje družstevníčka, prípadne rodinná príslušníčka družstevníka predložením vyplneného tlačiva, v ktorom miestny národný výbor poverený vedením matrik potvrdí údaje o narodení dieťaťa.

(3) Nárok na prídavky na deti uplatňuje družstevník na predpísaných tlačivách. Údaje uvedené v tlačivách musí preukázať dokladmi. Ak družstevník neuplatnil nárok na prídavky na deti, hoci mu inak z jeho zabezpečenia náležali, je oprávnený uplatniť tento nárok z jeho zabezpečenia v záujme dieťaťa druhý z rodičov alebo ten, kto má dieťa v priamom zaopatrnutí, poručník, opatrovník, prípadne orgán starostlivosť o mládež.

§ 55

Začatie konania o dávke

(1) Sociálna komisia družstva rokuje o dávkach zabezpečenia v chorobe a zabezpečenia matky a dieťaťa spravidla na žiadosť; konanie o týchto dávkach môže však začať aj na vlastný podnet.

(2) Žiadateľ o dávku je povinný spolupôsobiť v konaní, najmä podávať vysvetlenie a predkladať doklady potrebné pre posúdenie uplatňovaného nároku.

(3) Ekonóm (účtovník) družstva preskúma, či možno už na podklade žiadosti a predložených dokladov rozhodnúť o dávke. Ak tomu tak nie je, zariadi potrebné doplnenie.

§ 56

Rokovanie sociálnej komisie

(1) Sociálna komisia je schopná rokovať a uznávať sa, ak sú prítomní aspoň traja jej členovia.

(2) Žiadateľ o dávku sa prizve na rokovanie, ak je účelné, aby ho sociálna komisia družstva vypočula pre objasnenie skutočného stavu vecí. Ak ide o odňatie alebo zníženie dávky, o zastavenie jej výplaty alebo o povinnosť vrátiť neprávom vyplatenú dávku, musí sa príjemca dávky pred rozhodnutím vždy vypočuť.

(3) Sociálna komisia družstva rokuje na podklade návrhu, ktorý predloží ekonóm (účtovník) družstva. Ekonóm (účtovník) urobí bez prietahu opatrenie na vykonanie rozhodnutia komisie. Ak

ekonóm (účtovník) predpokladá, že rozhodnutie nie je v súlade so zákonom, nevykoná ho a predloží vec neodkladne okresnému národnému výboru na zaujatie stanoviska [§ 50 písm. e)].

(4) Ak vyhoví sociálna komisia družstva žiadosti o peňažnú dávku zabezpečenia v chorobe alebo zabezpečenia matky a dieťaťa v plnom rozsahu, neoznamuje žiadateľovi rozhodnutie. Ak sociálna komisia družstva dávku neprizná vôbec alebo v žiadanom rozsahu, alebo ak dávku odníme, zníži jej výšku alebo zastaví jej výplatu alebo rozhodne o povinnosti vrátiť družstvu neprávom poskytnutú dávku alebo jej časť, vydá sociálna komisia družstva vždy písomné rozhodnutie.

(5) Pokiaľ trvajú podmienky pre výplatu opakujúcej sa peňažnej dávky v priznanej výške, nerozhoduje sociálna komisia družstva znovu o jednotlivých výplatách; dávka sa vypláca podľa pôvodného rozhodnutia a o výplatách podáva ekonóm (účtovník) správu komisii. Ak však vyjde najavo okolnosť, ktorá by mohla mať vplyv na ďalšiu výplatu dávky alebo na jej výšku, predloží ekonóm (účtovník) alebo ktorýkoľvek člen komisie vec komisii znovu na rozhodnutie.

(6) O rokovaní sociálnej komisie družstva sa robí stručná zápisnica. Ak komisia rozhodla, že žiadosť o dávku sa zamieťa alebo, že dávka sa odníma, znižuje alebo jej výplata sa zastavuje, alebo že neprávom vyplatená dávka sa má vrátiť, ako aj vtedy, ak rozhodla komisia o dávke, na ktorú nie je právny nárok, uvedú sa v zápisnici stručne aj dôvody rozhodnutia. Zápisnicu podpisuje ten, kto ju vyhotovil a predseda komisie.

(7) Písomné rozhodnutie obsahuje označenie orgánu, ktorý ho vydal, dátum vyhotovenia, vlastné rozhodnutie o veci, jeho stručné a výstižné odôvodnenie a poučenie o opravnom prostriedku. Rozhodnutie vyhotovuje ekonóm (účtovník) družstva. Podpisuje ho predseda sociálnej komisie družstva a ekonóm (účtovník).

§ 57

Výplata dávok

(1) Priznané dávky vypláca družstvo podľa dokladu o rozhodnutí sociálnej komisie družstva. Doklad podpisuje predseda komisie a ekonóm (účtovník) družstva.

(2) Opakujúce sa peňažné dávky vypláca družstvo toho istého dňa, keď vypláca peňažné pracovné odmeny za bezprostredne uplynulé výplatné obdobie. Družstvo oznámi, kedy sa najneskôr pred výplatným dňom majú predložiť doklady pre poskytnutie dávky, aby sa dávka mohla v tento deň vyplatiť. Ak nemožno vyplatiť opakujúcu sa peňažnú dávku v deň, keď sa vyplácajú peňažné pracovné odmeny, vyplatiť sa do konca mesiaca, v ktorom sa mala vyplatiť. Jednorazové peňažné dávky sa vyplácajú bežne.

(3) Dávka sa vypláca spravidla v hotovosti. Ak ju nemožno takto vyplatiť, poukáže sa neodkladne poštou. Poštovné platí družstvo z vlastných prostriedkov.

(4) Doklady a písomnosti účtovnej evidencie vedenej družstvom o sociálnom zabezpečení družstevníkov sa považujú za účtovné doklady, pre ukladanie a úschovu ktorých platia predpisy o účtovnej evidencii jednotných roľníckych družstiev.

§ 58

Opravné konanie

(1) Odvolanie proti rozhodnutiu o odňatí, znížení alebo zastavení výplaty dávky (§ 46) nemá odkladný účinok.

(2) Odvolanie sa podáva v lehote 15 dní odo dňa doručenia rozhodnutia, a ak sa nevyhotovilo písomné rozhodnutie, do 15 dní odo dňa ústneho vyhlásenia u sociálnej komisie družstva.

(3) Ak nevyhoví sociálna komisia družstva sama odvolaniu v plnom rozsahu do 15 dní, predloží ho bezodkladne na rozhodnutie okresnému národnému výboru príslušnému podľa sídla družstva.

(4) Rozhodnutie o odvolaní sa vydáva písomne; doručuje sa odvolateľovi a sociálnej komisii družstva, ktorá vo veci rozhodovala.

§ 59

(1) Predchádzajúce ustanovenia platné pre konanie o dávkach zabezpečenia v chorobe a zabezpečenia matky a dieťaťa, ktoré vykonávajú sociálne komisie družstva, platia primerane pre konanie, vykonávané o týchto dávkach miestnymi národnými výbormi.

(2) Ekonóm (účtovník) družstva pripravuje podklad pre rokovanie komisie sociálneho zabezpečenia miestneho národného výboru, predkladá jej návrhy, zúčastňuje sa rokovania tejto komisie a vykonáva jej rozhodnutia. Ak ekonóm (účtovník) predpokladá, že rozhodnutie komisie nie je v súlade so zákonom, upozorní komisiu na nezákonnosť rozhodnutia; ak komisia zotrvá na svojom rozhodnutí, ekonóm (účtovník) ho nevykoná a predloží vec neodkladne okresnému národnému výboru na zaujatie stanoviska [§ 50 písm. e)].

Ôsmy oddiel

Náhrada výdavkov a ušlej pracovnej odmeny účastníkom konania o dávkach dôchodkového zabezpečenia a o dávkach (službách) sociálnej starostlivosti

(K § 78 zákona)

§ 60

Osobný rozsah

Ustanovenia tohto oddielu sa vzťahujú

- a) na žiadateľov o dávky dôchodkového zabezpečenia alebo o dávky (služby) sociálnej starostlivosti podľa predpisov o sociálnom zabezpečení družstevných roľníkov, na dôchodcov, ktorým bol priznaný dôchodok z dôchodkového zabezpečenia družstevných roľníkov a na rodinných príslušníkov týchto osôb, ktorí sa v konaní o týchto dávkach alebo službách na vyzvanie podrobili lekárskemu vyšetreniu zdravotného stavu alebo sa dostavili na rokovanie posudkovej komisie sociálneho zabezpečenia (ďalej len „posudková komisia“);
- b) na sprievodcov osôb uvedených pod písm. a), ak uzná ošetrujúci lekár, že tieto osoby potrebujú sprievodcu pre cestu na lekárske vyšetrenie alebo na rokovanie posudkovej komisie;
- c) na zákonných zástupcov mladistvých s ťažkými zdravotnými chybami, ak sprevádzajú týchto mladistvých na vyzvanie na lekárske vyšetrenie alebo na rokovanie posudkovej komisie.

§ 61

(1) Osobám uvedeným v § 60 náleží náhrada cestovných výdavkov pri použití verejných dopravných prostriedkov pre hromadnú prepravu osôb za cestu z miesta bydliska do miesta, kde sú predvolané a späť, ak je bydlisko vzdialené od tohto miesta viac ako 2 km.

(2) Pri použití železnice uhradzuje sa cestovné za druhú vozňovú triedu. Príplatok na rýchlik za cestu do miesta predvolania sa uhradzuje len vtedy, ak by osoba uplatňujúca nárok na náhradu cestovného musela pri použití iného verejného dopravného prostriedku pre hromadnú prepravu osôb nastúpiť cestu pred šiestou hodinou, aby sa mohla včas dostaviť na lekárske vyšetrenie alebo na rokovanie posudkovej komisie; za cestu späť sa uhradzuje príplatok na rýchlik obdobne len vtedy, ak by sa inak cesta do miesta bydliska predĺžila cez 24. hodinu.

(3) Ak mala oprávnená osoba možnosť uplatniť nárok na zľavu cestovného, náleží jej náhrada len vo výške zľavneného cestovného; ak mala možnosť použiť voľný cestovný lístok, nenáleží jej náhrada cestovného.

(4) Náhrada cestovného pri použití prenajatého motorového vozidla alebo povozu, ako i náhrada cestovných výdavkov pri použití vlastného motorového vozidla sa poskytnú len vtedy, ak uzná vyšetrujúci lekár so zreteľom na zdravotný stav vyšetrovanej osoby nutnosť takejto prepravy. Výška náhrady sa spravuje sadzbami určenými všeobecnými predpismi.*)

(5) Náhrada cestovných výdavkov sa poskytuje len vtedy, ak sa tieto výdavky preukážu.

§ 62

Stravné a nocľazné

(1) Denné stravné náleží osobám uvedeným v § 60, ak konanie v mieste mimo ich bydliska trvalo - rátając do toho čas cesty do miesta konania a späť -

najmenej 6, avšak najviac 10 hodín v sume 5 Kčs,

viac než 10, avšak najviac 14 hodín v sume 8 Kčs,

viac než 14 hodín v sume 14 Kčs.

(2) Nocľazné náleží osobám uvedeným v § 60, ak pri použití verejného dopravného prostriedku pre hromadnú prepravu osôb by sa nemohli vrátiť do miesta svojho bydliska do 24. hodiny toho istého dňa, keď sa skončilo lekárske vyšetrenie alebo konanie posudkovej komisie. Nocľazné náleží v sume 10 Kčs za jeden nocľah. Ak nestačí nocľazné na úhradu nutného výdavku za ubytovanie, uhradzuje sa tento výdavok v preukázanej sume podľa predloženého dokladu, najviac však v sume 20 Kčs. Výdavok za ubytovanie do sumy 10 Kčs netreba preukazovať.

(3) Stravné a nocľazné nenáleží za čas pobytu v liečebnom ústave; rovnako nenáleží, ak bezodplatné poskytnutie stravy, prípadne nocľah, zabezpečil orgán národného výboru.

§ 63

Náhrada iných nutných výdavkov

Iné nutné výdavky, ktoré mali osoby uvedené v § 60 v súvislosti s lekárskeým vyšetrením alebo s účasťou na rokovaní posudkovej komisie, na ktoré boli predvolané (napr. úschovné za vozík pre invalidov), sa nahradzujú v preukázanej výške.

§ 64

Náhrada ušlej pracovnej odmeny

(1) Družstevníkom, ktorí sa v konaní o dávkach dôchodkového zabezpečenia alebo o dávkach (službách) sociálnej starostlivosti podrobili na vyzvanie vyšetreniu zdravotného stavu alebo sa na vyzvanie dostavili na rokovanie posudkovej komisie, náleží za čas, za ktorý im z tejto príčiny ušla pracovná odmena, jej náhrada.

(2) Náhrada ušlej pracovnej odmeny náleží vo výške pomernej časti základnej odmeny družstevníka vyplatenéj v predchádzajúcom zúčtovacom období za vykonanú prácu v družstve.

(3) Náhrada ušlej pracovnej odmeny nenáleží za čas, za ktorý družstevníkovi náleží alebo sa mu vyplácalo nemocenské, alebo mu družstvo uhradilo alebo uhradí ušlú pracovnú odmenu (podporu).

(4) Náhrada ušlej pracovnej odmeny náleží vo výške a za podmienok uvedených v odsekoch 2 a 3 aj družstevníkom, ktorí ako sprievodcovia sprevádzajú osoby, ktoré sa na vyzvanie podrobili vyšetreniu zdravotného stavu alebo sa dostavili na rokovanie posudkovej komisie, ak ošetrujúci lekár potvrdil, že predvolaná osoba sa nemohla dostaviť na lekárske vyšetrenie alebo na rokovanie posudkovej komisie bez sprievodcu.

(5) Nárok na náhradu ušlej pracovnej odmeny možno uplatniť do 30 dní po skončení vyšetrenia zdravotného stavu alebo rokovania posudkovej komisie. Žiadosť o náhradu treba doložiť potvrdením vydaným sociálnou komisiou družstva, ktoré obsahuje všetky údaje potrebné pre zistenie nároku na náhradu ušlej pracovnej odmeny a jej výšky.

§ 65

Nárok na náhrady podľa tohto oddielu možno uplatniť na národnom výbore, pri ktorom je zriadená posudková komisia, ktorá pôsobila v konaní o dávke (službe). Tento národný výbor je tiež kompetentný rozhodnúť o jej náhrade a vykonať jej výplatu.

Deviaty oddiel (K § 91 zákona)

§ 66

Ustanovenia tejto vyhlášky platné pre družstevníkov platia aj pre osoby trvale pracujúce v jednotnom roľníckom družstve, ktoré nie sú jeho členmi ani nie sú v pracovnom pomere k družstvu (§ 91 zákona).

Desiaty oddiel Prechodné a záverečné ustanovenia

(K § 83, 86 a 95 zákona)

§ 67

(1) Ak vznikla dočasná neschopnosť člena družstva vykonávať doterajšiu činnosť v družstve pre chorobu alebo úraz pred 1. IV. 1962 a ak trvá nepretržite aj po tomto dni, posudzuje sa nárok na nemocenské tak, ako keby zákon platil už v čase vzniku tejto neschopnosti, avšak výplata nemocenského sa začne najskôr až od 1. apríla 1962; to platí aj o podpore pri ošetrovaní člena rodiny.

(2) Ak vznikla dočasná neschopnosť člena družstva vykonávať doterajšiu činnosť v družstve pre chorobu alebo úraz pred dňom, v ktorom bolo družstvo uznané za družstvo s vyššou úrovňou hospodárenia, a ak trvá aj po tomto dni, posudzuje sa nárok na nemocenské tak, ako keby zákon platil už v čase vzniku tejto neschopnosti a družstvo bolo v tento deň družstvom s vyššou úrovňou hospodárenia, avšak výplata nemocenského sa začne až dňom, ku ktorému bolo družstvo uznané za družstvo s vyššou úrovňou hospodárenia, najskôr však od 1. apríla 1962; to platí aj o podpore pri ošetrovaní člena rodiny.

(3) Ak porodila družstevníčka pred 1. aprílom 1962, posudzuje sa jej nárok na peňažnú pomoc v materstve tak, ako keby zákon platil už v čase pôrodu, pokiaľ už pred dňom účinnosti zákona neuplynulo viac ako 14 týždňov po dni pôrodu; výplata peňažnej pomoci v materstve začne však najskôr až od 1. apríla 1962.

Príklady:

1. Dočasná neschopnosť člena družstva s vyššou úrovňou hospodárenia vykonávať doterajšiu činnosť v družstve pre chorobu alebo úraz vznikla 10. februára 1962 a trvá aj po 31. marci

1962. Člen družstva bol v družstve nepretržite činný 6 rokov. Od 1. apríla 1962 dostane zo štátnych prostriedkov nemocenské vo výške 80 % priemernej dennej pracovnej odmeny. Priemerná denná pracovná odmena sa vypočíta z príjmu z pracovnej činnosti, ktorý člen družstva dosiahol v posledných 12 kalendárnych mesiacoch pred 10. februárom 1962. Do jednoročnej podpornej doby, po ktorú je nárok na nemocenské, započítava sa aj čas od 10. februára do 31. marca 1962 bez ohľadu na to, či a v akej výške dostával člen družstva nemocenské v tom čase od družstva.

2. Družstevníčka porodila 11. marca 1962. Pred týmto dňom bola v družstve v posledných 2 rokoch pred pôrodom činná spôsobom zakladajúcim sociálne zabezpečenie po čas dlhší než 270 dní. Peňažná pomoc v materstve náleží podľa zákona odo dňa pôrodu po čas 14 týždňov. Pretože od 11. marca uplynuli do začiatku platnosti zákona (1. apríla 1962) tri týždne, začne sa vyplácať peňažná pomoc v materstve zo štátnych prostriedkov od 1. apríla 1962 po čas 11 týždňov bez ohľadu na to, či a v akej výške družstevníčka dostala peňažnú pomoc v materstve od družstva v čase pred 1. aprílom 1962.
3. Dočasná neschopnosť člena družstva, ktorý je činný 11 rokov v niektorom z ostatných družstiev, vznikla 5. februára 1962 a trvá nepretržite aj po 1. apríli 1962. Družstvo bolo uznané za družstvo s vyššou úrovňou hospodárenia od 1. apríla 1962. Od tohto dňa dostane člen družstva zo štátnych prostriedkov nemocenské vo výške 80 % priemernej dennej pracovnej odmeny. Do jednoročnej podpornej doby, v ktorej je nárok na nemocenské, sa započíta čas od 5. februára do 31. marca 1962 bez ohľadu na to, či a v akej výške dostával člen družstva nemocenské v tomto čase od družstva. Priemerná denná pracovná odmena sa vypočíta z príjmu z pracovnej činnosti, ktorý dosiahol člen družstva v posledných 12 kalendárnych mesiacoch pred 5. februárom 1962.

§ 68

Naturálne pozitky sa oceňujú rovnako ako v § 1 odsek 3 aj za dobu pred začiatkom účinnosti tejto vyhlášky.

§ 69

(1) Vyhláška č. 63/1960 Zb., ktorou sa upravuje rozhodovanie o niektorých ďalších dávkach dôchodkového zabezpečenia (poistenia) národnými výbormi Juhomoravského kraja, sa považuje za vydanú podľa zákona.

(2) Zrušujú sa:

1. ustanovenia § 5 a 6 a § 18 odsek 1 vyhlášky č. 77/1957 Ú. 1. (Ú. v.) o zhodnotení rôznych druhov dôchodkového zabezpečenia (poistenia),
2. § 3 a 10 vyhlášky č. 205/1957 Ú. 1. (Ú. v.) o zhodnotení nárokov príslušníkov ozbrojených síl zo sociálneho zaopatrenia pri prestupe do dôchodkového zabezpečenia zamestnancov (dôchodkového poistenia).

§ 70

Táto vyhláška nadobúda účinnosť 1. aprílom 1962.

Predseda:

Erban v. r.

**Príloha k vyhláske č. 33
1962 Zb.**

Odporúčanie jednotného postupu pri hospodárení s prostriedkami sociálneho fondu jednotných roľníckych družstiev

Novou úpravou sociálneho zabezpečenia družstevných roľníkov preberá štát v širšom rozsahu ako dosiaľ starostlivosť o družstevníkov a ich rodiny, pokiaľ ide o preventívnu a liečebnú starostlivosť, zabezpečenie v chorobe, zabezpečenie matky a dieťaťa a dôchodkové zabezpečenie. Tým sa však neznižuje význam sociálneho fondu, ktorý aj po novej úprave zostáva výrazom družstevnej solidarity a plní významnú funkciu pri uspokojovaní sociálnych potrieb družstevníkov a ich rodín. Správne používanie prostriedkov sociálneho fondu je jedným zo základných predpokladov pre upevňovanie členskej základne družstva. Družstevník, ktorý je so svojou rodinou plne zabezpečený, nie je odvádzaný od plnenia povinností vyplývajúcich zo stanov a pracovného poriadku družstva, čo priaznivo ovplyvňuje jeho pracovnú morálku. Preto sa družstvo - ako riadny hospodár - stará o to, aby sa družstevníkom zo sociálnych fondov vyplácali podpory a príspevky vo všetkých prípadoch, v ktorých to ich sociálna situácia vyžaduje.

Pre jednotné hospodárenie so sociálnymi fondmi jednotných roľníckych družstiev vydáva predseda Štátneho úradu sociálneho zabezpečenia a minister poľnohospodárstva, lesného a vodného hospodárstva toto odporúčanie:

Článok 1

1. Družstvá oddelia každoročne do sociálneho fondu potrebnú čiastku, a to

- a) na úhradu príspevku na sociálne zabezpečenie podľa Zásad pre platenie a vyúčtovanie príspevku na čiastočnú úhradu nákladov sociálneho zabezpečenia družstevných roľníkov,*)
- b) na zabezpečenie sociálnych potrieb družstevníkov a ich rodín najmenej 1 % celkových peňažných výnosov a potrebnú časť naturálií.

2. Prostriedky sociálneho fondu, ktoré zostanú po zaplatení príspevku na sociálne zabezpečenie družstevníkov, použije družstvo na zabezpečenie ostatných sociálnych potrieb družstevníkov podľa zásad ďalej uvedených.

Článok 2

Peňažné prostriedky sociálneho fondu - po úhrade príspevku družstva na sociálne zabezpečenie družstevníkov - sa použijú na:

1. doplnenie prídavkov na deti,
2. nemocenské,
3. príspevok rodine družstevníka po dobu výkonu jeho vojenského cvičenia,
4. príspevok k nízkym dôchodkom družstevníkov,
5. príspevok na výstavbu a prevádzku jaslí a materských škôl,
6. príspevok na výstavbu iných zariadení sociálnej starostlivosti,
7. príspevok na spoločné stravovanie družstevníkov,
8. podporu družstevníkom v sociálne odôvodnených naliehavých prípadoch,
9. inú pomoc.

Článok 3

I. Dávky, príspevky a podpory uvedené v článku 2 sa poskytujú za týchto podmienok:

1. Doplnenie prídavkov na deti

Družstvá, ktoré neboli uznané za družstvá s vyššou úrovňou hospodárenia a nesplnili vlastným zavinením štátny plán nákupu poľnohospodárskych výrobkov (§ 27 ods. 2 zákona), dopĺňujú každý mesiac z prostriedkov sociálneho fondu prídavky na deti poskytované zo štátnych prostriedkov najviac do súm, ktoré sa poskytujú v družstvách s vyššou úrovňou hospodárenia. Sumy určené na doplnenie prídavkov na deti majú byť po celý rok rovnaké a majú byť určené s ohľadom na peňažnú situáciu sociálneho fondu.

2. Nemocenské

Nemocenské môže sa poskytnúť len vtedy, ak sa predložilo hlásenie o pracovnej neschopnosti, vydané družstevníkovi príslušným lekárom, prípadne lekárskou poradnou komisiou, podľa predpisov Ministerstva zdravotníctva o spôsobe potvrdzovania pracovnej neschopnosti.

- a) Členom družstiev s vyššou úrovňou hospodárenia, ktorí majú nárok na nemocenské podľa zákona o sociálnom zabezpečení družstevných roľníkov, sa vypláca zo sociálneho fondu nemocenské za pracovné dni v prvých siedmich kalendárnych dňoch dočasnej pracovnej neschopnosti pre chorobu alebo úraz.

Výška nemocenského je určená zákonom a odstupňovaná podľa dĺžky neprerušenej činnosti v tom istom družstve príslušným percentom z priemeru dennej pracovnej odmeny zistenej za posledných 12 kalendárnych mesiacov bezprostredne predchádzajúcich vzniku pracovnej neschopnosti, a je: pri neprerušenej činnosti do 1 roka - 60 %, nad 1 rok do 5 rokov - 70 % a nad 5 rokov - 80 % z priemernej dennej pracovnej odmeny; za prvé tri pracovné dni pracovnej neschopnosti je pri neprerušenej činnosti do 1 roka - 50 %, nad 1 rok do 5 rokov - 60 %, nad 5 rokov 65 % z priemernej dennej pracovnej odmeny. Ako sa určuje priemerná denná pracovná odmena, ustanovuje zákon a vykonávacia vyhláška k nemu. Do neprerušenej doby činnosti v tom istom družstve sa započítava aj činnosť v inom družstve alebo v pracovnom pomere, ak družstevník najneskôr do 6 týždňov po ich skončení začal pracovať v družstve.

b) Ostatným družstevníkom sa môže poskytovať nemocenské od prvého dňa pracovnej neschopnosti do jej skončenia alebo do dňa uznania invalidity (čiastočnej invalidity) alebo do priznania invalidného (čiastočného invalidného) dôchodku, najdlhšie však po dobu jedného roku od počiatku pracovnej neschopnosti.

Nemocenské sa poskytuje najviac do súm určených v zákone o sociálnom zabezpečení družstevných roľníkov. Pri výpočte nemocenského sa postupuje obdobne ako u členov družstiev s vyššou úrovňou hospodárenia; priemerná denná pracovná odmena, podľa ktorej sa určuje výška nemocenského, sa zisťuje zo základných odmien a prémie, ktoré sa družstevníkovi zúčtovali za posledných 12 kalendárnych mesiacov včítane hodnoty naturálnych požitkov ocenených jednotne sumou 1500 Kčs ročne.

Ak nemôže družstevník pracovať, pretože musí ošetrovať chorého člena rodiny, poskytuje sa mu za podmienok určených zákonom podpora pri ošetrovaní člena rodiny vo výške nemocenského.

3. Príspevok rodine družstevníka po dobu jeho vojenského cvičenia*)

Príspevok sa poskytuje:

a) pri pevnom peňažnom odmeňovaní vo výške jedno- až dvojnásobku základnej dennej odmeny družstevníka určenej pre prvú triedu;

b) pri odmeňovaní podľa pracovných jednotiek sumou v hodnote 1 až 2 pracovných jednotiek.

4. Príspevok k nízkym dôchodkom družstevníkov

Príspevok sa môže priznať ako pravidelný prídavok, ktorého výška sa určí individuálne podľa povahy konkrétneho prípadu. Pri určení výšky príspevku treba prizerať na pracovné zásluhy dôchodcu a na jeho rodinné a sociálne pomery.

5. Príspevok na výstavbu a prevádzku jasí a materských škôl

Príspevok sa môže poskytnúť podľa potrieb a možností družstva.

6. Príspevok na výstavbu iných zariadení sociálnej starostlivosti

Príspevok sa môže poskytnúť podľa potrieb a možností družstva.

7. Príspevok na spoločné stravovanie družstevníkov

Príspevok môžu poskytovať družstvá družstevníkom stravujúcim sa v zariadeniach spoločného stravovania mimo družstva, a to najviac v rozsahu platnom pre pracovníkov v pracovnom pomere.

8. Podpora v sociálne odôvodnených naliehavých prípadoch

Družstvo môže poskytnúť družstevníkovi, ak sa ocitne družstevník alebo jeho rodina nezavinene vo finančnej tiesni, podporu. Podpora má byť primeraná celkovým hospodárskym, zdravotným a rodinným pomerom družstevníka.

II. Pri určovaní výšky dávok, príspevkov, podpôr alebo iných druhov pomoci prizera družstvo na celkovú výšku prostriedkov sociálneho fondu. Pokiaľ nie je v predpisoch o sociálnom zabezpečení družstevných roľníkov určené inak, dodržiava družstvo zásadu, aby zo sociálneho fondu neposkytovalo opakujúce sa peňažné podpory vo vyššej výmere, ani po dlhšiu dobu, než sa poskytujú zákonné dávky zo sociálneho zabezpečenia, ktoré sledujú obdobný účel.

Článok 4

Naturálne podpory zo sociálneho fondu sa poskytujú najmä dôchodcom a výmenkárom, ak sa ten, kto má výmenok poskytovať, stal členom družstva. Podpory sa poskytujú v rozsahu nepresahujúcom odôvodnené osobné potreby rodiny dôchodcu, prípadne výmenkára.

Článok 5

O poskytovaní dávok, príspevkov a podpôr zo sociálneho fondu rozhoduje sociálna komisia družstva.

Článok 6

Prídavky na deti za mesiac marec 1962 vyplatia družstvá zo sociálneho fondu najneskôr do konca apríla 1962, pokiaľ ich nevyplatili už skôr.

**Námestník ministra poľnohospodárstva,
lesného a vodného hospodárstva:**

Mestek v. r.

Predseda

Štátneho úradu sociálneho zabezpečenia:

Erban v. r.

- *) Uznesenie vlády z 14. marca 1962 o odmeňovaní pracovníkov vyslaných na vedúce funkcie v jednotných roľníckych družstvách z prostriedkov družstiev; obdobné vyrovnávacie príspevky sa poskytovali zo štátnych prostriedkov aj v čase pred 1. aprílom 1962.
- *) Vyhláška č. 102/1957 Ú. 1. (Ú. v.) o nemocenskom poistení a dôchodkovom zabezpečení študentov a vedeckých aspirantov.
- **) Napr. doba výkonu funkcie úplne uvoľneného funkcionára národného výboru.
- *) § 6 zákona č. 54/1956 Zb. o nemocenskom poistení zamestnancov.
- *) Vyhláška Ministerstva zdravotníctva č. 361/1952 Ú. 1. (č. 414/1952 Ú. v.) o povinnom hlásení ukončenia tehotenstva, úmrtia detí po pôrode a úmrtia matiek.
- *) Ide o dôchodky, ku ktorým nenáleží výchovné.
- *) Vyhláška č. 188/1958 Ú. 1. (Ú. v.) o účtovnej evidencii jednotných roľníckych družstiev.
- **) Vyhláška Ministerstva zdravotníctva č. 164/1958 Ú. 1. (Ú. v.), ktorou sa ustanovuje rozsah a podmienky poskytovania preventívnej a liečebnej starostlivosti (Liečebný poriadok) v platnom znení.
- *) Vyhláška č. 74/1961 Zb. o prenájme a používaní cestných vozidiel pre motorovú dopravu.
- *) Zbierka smerníc pre národné výbory čiastka 10/1962.
- *) Vládne nariadenie č. 148/1961 Zb. o zaopatrovacom príspevku pri vojenskom cvičení vykonávanom členmi JRD a umelcami, predpokladá, že družstvá tieto príspevky zo sociálneho fondu poskytujú.

